

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปและวิจารณ์ผลการวิจัย

จากที่ได้ทำการวิจัยมาตั้งแต่เริ่มต้นพบว่า วิธีการวัดรังสีในสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จริง โดยใช้หัววัดรังสีเจอร์เมเนียมความบริสุทธิ์สูงนั้น มีความยุ่งยากพอสมควร ซึ่งความยุ่งยากเหล่านั้นอยู่ที่ขั้นตอนของการปรับเทียบหัววัด เนื่องจากต้องทำการปรับเทียบทั้งในแง่ของความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพของหัววัดรังสีกับมัม และในแง่ของความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพของหัววัดรังสีกับพลังงาน (ซึ่งต้องทำที่หลายพลังงาน เพื่อความครอบคลุมพลังงานของรังสีที่หลากหลายในสิ่งแวดล้อมจริง) รวมไปถึงขั้นตอน การคำนวณที่ซับซ้อน ซึ่งจะเกิดขึ้นเฉพาะในการทำครั้งแรก แต่หากศึกษาทดลองทำจนเกิดความชำนาญ และ ทำสูตรสำเร็จเตรียมไว้สำหรับการคำนวณทุกขั้นตอนแล้ว จะพบว่าวิธีการวัดรังสีโดยวิธีนี้ เป็นวิธีที่รวดเร็ว และสะดวกสบายมากวิธีหนึ่งทีเดียว

และจากผลการวิเคราะห์ในบทที่ 4 ที่ผ่านมามีพบว่า ผลการเปรียบเทียบการวัดปริมาณความเข้มข้นของรังสีจากธาตุกัมมันตรังสีต่างๆในดินจากสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จริง กับผลการวัดปริมาณความเข้มข้นของรังสี จากธาตุกัมมันตรังสีต่างๆในดินที่เก็บมาจากพื้นที่จริงแล้ว มาวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ พบว่ามีค่าใกล้เคียงกันเป็นที่น่าพอใจ เช่น ปริมาณความเข้มข้นของรังสีของธาตุโปแตสเซียม-40 ในดินที่บริเวณศูนย์วิจัยนิวเคลียร์อรรถักษ์ จากในพื้นที่จริง วัดได้ 144.78 ± 7.81 Bq/kg ในห้องปฏิบัติการวัดได้ 144.71 ± 0.7 Bq/kg ซึ่งเป็นค่าที่ใกล้เคียง

เคียงกันมาก ย่อมแสดงถึงความน่าเชื่อถือของผลการวัดรังสีในพื้นที่จริงโดยวิธีนี้ได้ จากการวัดระดับรังสีในสิ่งแวดล้อม ผลการวิเคราะห์ที่ได้พบว่าในพีคของ โปแตสเซียม-40 (1461 keV) มีความเข้มของรังสีในแต่ละพื้นที่อยู่ในช่วง $14.60(\pm 3.60)$ ถึง $545.19(\pm 82.50)$ Bq/kg ในพีคของ ยูเรเนียม-238 (Bi-214 : 1765 keV) มีความเข้มของรังสีในแต่ละพื้นที่อยู่ในช่วง $7.94(\pm 1.25)$ ถึง $20.97(\pm 3.27)$ Bq/kg .ในพีคของทอเรียม-232(Tl-208 : 2614 keV) มีความเข้มของรังสีในพื้นที่ต่าง ๆ อยู่ในช่วง $3.39(\pm 0.46)$ ถึง $38.78(\pm 4.75)$ Bq/kg และผลการเก็บตัวอย่างดินจากทุกพื้นที่ที่ทำการวัดเพื่อนำกลับมาวิเคราะห์ในห้องทดลอง และผลการวิเคราะห์ในพีคของโปแตสเซียม-40 (1461 keV) มีความเข้มของรังสีในพื้นที่ต่าง ๆ อยู่ในช่วง $11.77(\pm 1.94)$ ถึง $535.39(\pm 0.60)$ Bq/kg ยูเรเนียม-238 (Bi-214 : 1765 keV) มีความเข้มของรังสีในพื้นที่ต่าง ๆ อยู่ในช่วง $11.32(\pm 0.94)$ ถึง $21.43(\pm 1.71)$ Bq/kg .และในพีคของ ทอเรียม-232 (Tl-208 : 2614 keV) มีความเข้มของรังสีในพื้นที่ในพื้นที่ย่อย ๆ อยู่ในช่วง $5.28(\pm 0.98)$ ถึง $37.13(\pm 3.18)$ Bq/kg นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลจากเอกสารอ้างอิงของ พบว่ามีค่าอยู่ในช่วงเดียวกัน

วิจารณ์

- * วิธีการวัดรังสีแกมมาในสิ่งแวดล้อมโดยใช้หัววัดรังสีเจอร์เมเนียมความบริสุทธิ์สูง เป็นวิธีการที่สามารถทำ และรู้ผลอย่างรวดเร็ว อันจะเกิดประโยชน์มากหากในกรณีการเกิดอุบัติเหตุจนเกิดการรั่วไหลของรังสีจากกิจกรรมทางรังสีต่าง ๆ อันรวมถึง การทดลองอาวุธ และ การเกิดอุบัติเหตุจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ซึ่งสามารถทำการวัดและทราบผลในเวลาอันรวดเร็ว ทันทีที่ สะดวก ไม่ต้องใช้เวลารอการวิเคราะห์ผลจากห้องปฏิบัติการเป็นเวลาถึงประมาณ 4 สัปดาห์

- * $\frac{\mu}{\rho}$ ของดินอาจแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ทั้งนี้เนื่องจากส่วนประกอบของดิน และความชื้นในดิน(ในการวิจัยนี้จัดความชื้นด้วย)
- * ข้อจำกัดของการวัดวิธีนี้คือ ลักษณะของพื้นที่ต้องเป็นที่โล่ง และราบเรียบ อย่างน้อยในรัศมี 10 เมตรขึ้นไป ทั้งนี้เพื่อป้องกันการกั้นขวางแนวของฟลักซ์ของรังสีแกมมาจากดินที่จะเข้าหัววัด นั้น หมายถึงเพื่อผลการวัดที่ดี

เสนอแนะ

- 1) ควรทำการวัดรังสีโดยวิธีนี้ ให้ครอบคลุมหลายพื้นที่ ที่สนใจ เช่นบริเวณพื้นที่ที่คาดว่าจะมีการปนเปื้อนของรังสี และควรระทำการวัดอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ เพื่อเก็บผลไว้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการอ้างอิง
- 2) ควรใช้หัววัดรังสีที่มีประสิทธิภาพสูงกว่านี้(ที่ใช้ในการวิจัยนี้มีประสิทธิภาพ 10%) เช่นตั้งแต่ 30% ขึ้นไป ทั้งนี้เพื่อเพิ่มความสามารถในการวัด และลดความแปรปรวนของผลการวัดลงจะทำให้มีความแม่นยำในการวัดมากขึ้น
- 3) เนื่องจากการเปรียบเทียบหัววัดรังสีดังที่ได้แสดงในการวิจัยนี้ ใช้เวลาในการทำ และการคำนวณมากพอสมควร เพราะฉะนั้นการนำซอฟต์แวร์บางประเภทมาใช้ในการคำนวณประสิทธิภาพของหัววัดรังสี เช่นการใช้ Monte Carlo N-Partical Transport Code System (MCNP) จะสามารถช่วยให้การเปรียบเทียบสะดวกรวดเร็วขึ้น โดยที่ไม่จำเป็นต้องมีต้นกำเนิดรังสีมาตรฐานหลายพลังงาน อีกทั้ง ในกรณีที่ต้นกำเนิดรังสีมาตรฐานนั้นๆ บางตัวที่มีค่าครึ่งชีวิตสั้น เป็นวัน หรือเป็นเดือน ทำให้มีการสลายตัวไปจนเกือบหมดในระหว่างการเปรียบเทียบ การนำ MCNP มาใช้ก็สามารถแก้ปัญหาได้เช่นกัน
- 4) การวัดปริมาณรังสีในพื้นที่ และ ในห้องปฏิบัติการจะต้องระมัดระวัง เรื่องความไม่คงที่ของระบบวัด โดยเฉพาะในห้องปฏิบัติการจะต้องจัดระบบวัดให้อยู่ในระบบชิลด์ที่หุ้มมิดและหนาเพียงพอ

มีฉะนั้นรังสีที่เกิดจาก โปแตสเซียม ยูเรเนียม และ ทอเรียม ที่มีอยู่ทั่วไปในสิ่งแวดล้อม จะ
รบกวนการวัด ทำให้ผลการวัดมีโอกาสผิดพลาดได้สูง

- 5) ควรเก็บตัวอย่างดินให้มาก ๆ ตำแหน่ง เพื่อค่าเฉลี่ยของผลการวัดจะได้ค่าที่มีความถูกต้องมากที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย